

Erindrings-, identitets- og relationsarbejde med ældre

Symposium v. National Konference om Aldring og Samfund
Rehabilitering – når livet skal leves hele livet?

Middelfart, 2. okt.

Arrangør: Dansk Gerontologisk Selskab

Program

- 13.15-13.35 **Velkomst og Fortæl for Livet**
Morten Hedelund
- 13.35-13.50 **At komme hinanden nærmere via læsegrupper**
Jon Dag Rasmussen
- 13.50-14.05 **Ældre borgeres sociale relationer
og kulturinstitutioners rolle i social inklusion**
Nelli Øvre Sørensen
- 14.05-14.30 **Spørgsmål og debat**

Fortæl for Livet – livsfortællingsgrupper for ældre

Morten Hedelund,
cand.psyk., projektleder,
Ensomme Gamles Værn
www.egv.dk
fortaelforlivet@gmail.com

Historie

Frivilligt initiativ

Kandidatspeciale

Socialt udviklingsprojekt i Ensomme Gamles Værn:

- Erfaringsindsamling og metodeudvikling via Fortæl for Livet grupper på plejecentre, samværscaféer og i lokale ældreboligområder
- Uddannelse af nye gruppeledere
- Produktion af praksisanvisende håndbog til professionelle og frivillige
- Forskningsrapport

I praksis

Samtalegrupper á 3-7 deltagere faciliteret af gruppeleder

Fortroligt rum med mundtlig kontrakt om tavshedspligt

Ikke terapi, men terapeutiske effekter

Lokale grupper – etableres i samarbejde med lokal partner

10 gange af 1,5 time

Alle ældre der har lyst til at lytte og fortælle

Ml. 53-94 år

Baggrund

Mindske ensomhed via mulighed for nye relationer

Mindske *narrativ ensomhed*

”Jamen altså, det er ligesom om, jeg er ved at fordampe eller sådan noget, fordi der er ingen, der kan huske mit liv. Jeg kan ikke tale med nogen.”

”... såfremt vi ikke eksisterer i de andres øjne, kan vi ligefrem blive i tvivl om vores egen eksistens.” (Myerhoff 1982:103)

Deltager i Fortæl for Livet:

”Ofte sidder man jo sammen over et stykke mad eller en kop kaffe, og så bliver det kun til lidt overfladisk snak. Men i samtalegrupperne kom vi ind til benet. Vi deltagere fik åbnet for nogle sluser, som der aldrig havde været åbnet for før.”

”De skal deltage i et fællesskab, eller også skal de personligt yde noget og det, de yder, skal ses af en omverden og få en betydning, som er primær i forhold til den sekundære betydning, der er ved at være pensionist” (Høeg & Olsen 1988:19)

Fortællekultur og interviewopmærksomheder

Ikke kronologisk

Én deltager interviewes i nedslag i livshistorie

Lyst og aktualitet

Kontekst og sanseindtryk

Handlinger og agens, færdigheder, værdier, håb og drømme

Relationer

Fælles forbindelser, forskelle, associationer

Anerkendende kommentarer

Fortælleren kender sin egen historie bedst

Flertydige fortællinger og multiple identiteter

Deltagere om Fortæl for Livet

”Man har jo gået med det alene, før i tiden. Og man tænkte, det siger man ikke til nogen. For udadtil ser man jo ikke sådan noget, og hører ikke sådan noget. Så man kan jo blive helt rystet over, hvordan andre også har levet. Og været i samme situation. Der har jo altid været en knude. Når du kommer ud med det, så bliver den opløst. Den går nok aldrig helt væk. Der vil stadigvæk være noget. Det er ikke noget, man kan snakke med familien om. Her har man jo tillid til dem, man sidder med. De har jo samme historie, men de har det bare på en anden måde. Og så er det så, at man kan lukke op for det, der har pint en i mange år.”

”For mig har det altså været meget befriende at få luft for det, fordi min datter, som er den eneste, jeg faktisk kan snakke med, hun gider ikke at høre på mig mere. Det er ligesom du sagde, det løsner op for den knude der, at man får luft for det, man får lov at fortælle det, og nogen, der lytter! I stedet for nogle, der siger: Det gider jeg ikke høre.”